

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Høringsuttalelse - utkast til forskrift til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Vi viser til departementets høringsnotat datert 12.04.11.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag støtter i all hovedsak innholdet i departementets forslag til ovennevnte forskrift. Høringsuttalelsen omfatter derfor bare de merknader vi har til forslaget.

Når det gjelder bestemmelser om lovens anvendelse på personer uten bopel i riket, mener Fylkesmannen at det er bra det kommer på plass en forskrift som kan være med å rydde opp og klargjøre kommunenes ansvar for å yte hjelp ifht. de ulike grupper som oppholder seg i Norge uten bopel. Dette har vært et område der kommunene har vært usikre og fått ulike signaler fra sentrale myndigheter i tvilsspørsmål. Dette kan igjen ha ført til ulik praksis i de forskjellige kommunene.

Forskriftens § 1. 3 ledd:

Det står i Høringsnotatet at en forutsetning for rett til opphold i EØS-området at vedkommende ikke blir en urimelig byrde for offentlige velferdsordninger i oppholdslandet. Som et felles utgangspunkt i EØS-området blir det stilt krav om at EØS-borgere må forsørge seg selv og ikke være avhengige av økonomiske ytelser fra det landet de oppholder seg i. Grensen settes generelt ved "uvanlig bruk" av velferdsordninger som økonomisk stønad. Hva som er uvanlig bruk må vurderes konkret ut fra oppholdets lengde og formål, om vedkommende har familie i Norge evt. skatteplikt mv. Fylkesmannen vil stille spørsmål ved bruk av begrepet: "Uvanlig bruk" av velferdsordninger". Hvis dette skal ligge til grunn for vurderinger om hvorvidt en person skal innvilges sosialhjelp, må det i tilfelle klargjøres i forskriften hva som ligger i "uvanlig bruk". Er det uvanlig bruk ifht. norske borgere, og hvor går i tilfelle grensene for uvanlig bruk i Norge?

Forskriftens § 7: Kvalifiseringsprogrammets innhold

I forskriftens § 7 defineres arbeidsrettede tiltak som *arbeidstrening som forbereder deltakeren på en arbeidssituasjon*. Dette er en innsnevring av begrepet sammenlignet med tidligere tolkning og praksis og vil begrense det brede spektrret av virkemidler som har vært en av suksessfaktorene i kvalifiseringsprogrammet. Dersom arbeid skal være eneste utgang på et gjennomført program, er dette en vesentlig endring i forhold til de intensjonene som lå til

grunn ved innføring av kvalifiseringsprogrammet og i forhold til praktiseringen av programmet hittil.

Selv om ordinært arbeid er et hovedmål for gjennomført kvalifiseringsprogram, viser erfaringer at langt fra alle har en slik utgang. Noen går over i utdanning eller andre arbeidsforberedende tiltak etter endt program, fordi de enda ikke er klar for arbeid og trenger mer kvalifisering før det kan bli aktuelt. Vi må her ta i betraktning hvilken målgruppe det dreier seg om og den relativt omfattende og sammensatte problematikk deltakerne gjerne har.

Vi foreslår derfor følgende tekst:

“Med arbeidsrettede tiltak menes tiltak som kvalifiserer deltakeren på en arbeidssituasjon, utdanning eller andre arbeidsforberedende tiltak”.

Til forskriftens § 8: Kvalifiseringsprogrammets varighet

I forskriftens § 8 fastsettes kvalifiseringsprogrammets varighet til maksimum 2,5 år. Dette er en begrensning i forhold til tidligere praksis hvor et program kunne forlenges ut over 2,5 år dersom det på særskilt grunnlag ble vurdert som hensiktsmessig for deltakeren. Dette har hatt stor betydning for de tyngste deltakerne og bidratt til at de har lyktes selv om veien frem til arbeid har vært lang og krevende. Det dreier seg her om personer som ikke har fullført skolegang, ikke har vært ut i arbeidslivet og med de tap som dette har gitt når det gjelder erfaring, mestring og selvfølelse.

Mange av dem har i tillegg problemer knyttet til rus og psykiatri som må behandles før de er klar for aktiv samfunnsdeltagelse. Den foreslåtte begrensning i varighet vil etter vår vurdering føre til at de som står lengst fra arbeidslivet og som trenger programmet aller mest, faller ut av målgruppen. Ut fra den hittil mest aktuelle målgruppens behov og forutsetninger ser vi derfor forslaget som uheldig.

Til sammenligning kan AAP, (Arbeidsavklaringspenger), innvilges for inntil 4 år, hvis det vurderes som nødvendig for å få folk tilbake/inn i arbeidslivet. Mottagere av AAP er en sammensatt gruppe mht. avstand til arbeidslivet, men det er likevel klart at de fleste deltagere på KVP har en lengre vei å gå for å komme seg inn i arbeidslivet.

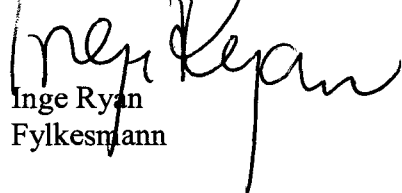
I forslaget ligger det også en begrensning i at tilbud om kvalifiseringsprogram kun kan gis en gang. Et gjeninntak forutsetter at deltakeren ikke har “brukt opp” den perioden programmet etter hovedregelen kan vare. Etter vår vurdering vil dette ramme de som startet i programmet i ung alder og som av ulike årsaker ikke kunne nyttiggjøre seg tilbudet da de deltok første gang. Det kan også være andre situasjoner der det foreligger tungtveiende og spesielle grunner til å tilby programmet en gang til. Ut fra målgruppens behov og forutsetninger mener vi at det er uheldig å begrense retten til kvalifiseringsprogram til bare en gang. Vi foreslår derfor at det etter en særskilt vurdering kan åpnes opp for gjeninntak i program.

Til forskriftens § 9: Barnetillegg

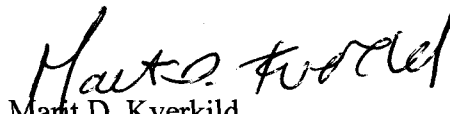
Det foreslås å fastsette et barnetillegg på kr 27,- pr. barn til deltakere som forsørger barn. Vi mener det er uheldig å fastsette et konkret beløp i forskriften, dette fordi dette beløpet da vil bli stående fast og ikke følge den ordinære lønnsutviklingen ved innteksregulering.

De personer som mottar barnetillegg til forsørgelse av barn faller inn under de grupper som satsing på barnefattigdom er rettet mot, og tillegget er et av flere virkemidler for å bedre levekårene til disse. Dette bør avspeiles i et høyere kronebeløp og som skal ha en årlig indeksregulering.

Med hilsen

Inge Ryan
Fylkesmann

Marit D. Kverkild
Fylkeslege